

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1925 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med föreskrifter angående medgivande i vissa fall av undantag från gällande bestämmelser om inkomst- och förmögenhetsskatt m. m.

I en den 20 mars 1925 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 209, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande

Förslag

till

förordning med föreskrifter angående medgivande i vissa fall av undantag från gällande bestämmelser om inkomst- och förmögenhetsskatt m. m.

Häri genom förordnas som följer:

1 §.

1 mom. Därest inkomst eller förmögenhet, som skall tagas till beskattning enligt förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt, eller inkomst, som skall tagas till beskattning enligt förordningen nämnda dag om bevillning av fast egendom samt av inkomst, tillika är underkastad beskattning i främmande stat, äger Kungl. Maj:t att, till förekommande av eller lindring i en dylik dubbelbeskattning, med den främmande statens regering träffa överenskommelse om fördelning i beskattningshänseende mellan Sverige och den främmande staten av inkomsten eller förmögenheten eller ock att, under förutsättning av ömsesidighet i tillämpliga hänseenden, förordna, att viss inkomst eller viss förmögenhet eller inkomst eller förmögenhet av visst slag skall helt eller delvis vara fri från taxering här i riket.

2 mom. Under förutsättning av ömsesidighet i tillämpliga hänseenden må Kungl. Maj:t tillika förordna, att för medborgare i främmande stat, vilka författningenslignit äro eller böra vara här i riket mantalsskrivna, skola i fråga om beräkning av det till inkomst- och förmögenhetsskatt be-

skattningsbara beloppet samt av den till bevillning beskattningsbara inkomsten ävensom i fråga om inträde av skatteplikt tillämpas samma grunder, som enligt 18 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt samt 12 § 1, 2 och 3 mom. förordningen om bevillning av fast egendom samt av inkomst eller särskilt fastställda motsvarande bestämmelser gälla för här i riket mantalsskriven svensk medborgare.

2 §.

I fall, varom i 1 § 1 mom. förmåles, må Kungl. Maj:t förklara, att inkomst- och förmögenhetsskatt eller kommunal progressivskatt skall av skattskyldig utgöras till högre belopp än gällande bestämmelser eljest skulle föranleda, dock att skatten ej må komma att uppgå till högre procenttal av det på grundval av överenskommelsen eller förordnandet fastställda skattningsbara beloppet, än skatten skulle i genomsnitt utgjort av det beskattningsbara belopp, som skulle fastställts, om hänsyn ej tagits till överenskommelsen eller förordnandet.

3 §.

Överenskommelse med främmande stats regering angående frihet från eller lindring i skatt enligt denna förordning skall upphöra att gälla senast sex månader efter uppsägning.

4 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som må finnas erforderliga för tillämpning av överenskommelse eller förordnande, varom i 1 och 2 §§ sägs.

Denna förordning träder i kraft å trettionde dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Genom förordningen upphäves 15 § förordningen om bevillning av fast egendom samt av inkomst.

Beträffande vad föredragande departementschefen enligt omförmälda statsrådsprotokoll vid ärendets föredragning anfört till motivering för förslaget får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet.

Utskottet, som i grundlagsenlig ordning begärt att av kammarrätten erhålla yttrande över det med ifrågavarande proposition framlagda författningsförslaget, har mottagit sådant yttrande, vilket återfinnes såsom *bilaga* till detta betänkande.

Kammarrätten, som granskat förslaget ur skatteteknisk men icke ur statsfinansiell eller handelspolitisk synpunkt, har förklarat sig till fullo dela den av t. f. chefen för finansdepartementet i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet uttalade uppfattning rörande behovet av en lagstiftning av det slag, som här ifrågasatts.

Kammarrätten.

Förslaget har föranlett följande erinringar från kammarrättens sida.

I fråga om 1 § 1 mom. i förslaget har kammarrätten velat fästa uppmärksamheten vid att det nu framlagda författningsförslaget icke berör frågan om beskattningen av främmande stat tillhörig, för dess beskickning eller konsulat i Sverige avsedd fastighet.

Beträffande 1 § 2 mom. har kammarrätten ansett sig böra ifrågasätta, om icke den Kungl. Maj:t i samma stadgande tillagda befogenheten bör i så måtto fullständigas, att Kungl. Maj:t må kunna tillerkänna viss främmande stats medborgare, som äro eller böra vara här i riket mantalskrivna, samma rätt till avdrag för försäkringspremier och därmed likställda avgifter, som enligt 10 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt och 11 § 2 mom. 4:o d) bevillningsförordningen tillkommer svensk medborgare, som är i riket mantalsskriven.

Slutligen har kammarrätten i fråga om 2 § i förslaget framhållit önskvärdheten av att densamma måtte i förtydligande syfte omformuleras.

Utskottet, som delar den av föredragande departementschefen uttalade uppfattningen om behovet och lämpligheten av en lagstiftning av den art, som innefattas i förevarande författningsförslag, har icke funnit anledning till annan erinran mot samma förslag än i följande avseenden.

Utskottets yttrande.

Enligt gällande skatteförfattningar är utlänning i sämre ställning i skatteavseende än svensk medborgare, som är här i riket mantalsskriven, dels i fråga om beräkning av det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet samt av den till bevillning beskattningsbara inkomsten ävensom i fråga om inträde av skatteplikt och dels i fråga om rätten till avdrag vid taxeringen till bevillning för inkomst samt till inkomst- och förmögenhetsskatt för försäkringspremier och andra avgifter, som utbetalats för den skattskyldiges och i förekommande fall även för den andre makens liv-, kapital-, livränte-, olycksfalls- eller sjukförsäkring ävensom för pupillförsäkring.

1 § 2 mom. i förevarande förslag ger Kungl. Maj:t befogenhet att under viss förutsättning förordna, att medborgare i främmande stat, vilka författningen enligt äro eller böra vara här i riket mantalsskrivna, skola i det förstnämnda avseendet vara jämställda med svensk medborgare, som är här i riket mantalsskriven.

I det andra avseendet skulle olikheten mellan utlänning och svensk i beskattningsavseende under alla förhållanden bestå. I anslutning till vad kammarrätten härom anfört vill det emellertid synas utskottet, som om det under vissa förhållanden skulle kunna vara ägnat att befrämja avslutandet

av sådana överenskommelser om ömsesidighet, som förutsättas i 1 § 2 mom. i förslaget, därest Kungl. Maj:t bereddes möjlighet att undanröja även sistnämnda olikhet. På grund därav föreslår utskottet en sådan omformulering av stadgandet i fråga, att Kungl. Maj:t må kunna förordna, att i nämnda moment avsedda medborgare i främmande stat skola äga samma rätt till avdrag för försäkringspremier och därmed likställda avgifter, som tillkommer här i riket mantalsskriven svensk medborgare.

På sätt kammarrätten anfört, får en sådan ändring icke anses innebära, att Kungl. Maj:t skall vid träffandet av överenskommelse, varom här är fråga, tillse, att svensk medborgare, som är bosatt inom den fördragsslutande främmande statens område, kommer i åtnjutande av samma eller likartad förmån. Ty i enlighet med vad t. f. chefen för finansdepartementet i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet uttalat, bör det vid träffandet av överenskommelse med främmande stat vara till fyllest, om en överensstämmelse i stort sett förefinnes mellan de förmåner, som givas, och dem, som erhållas från respektive främmande länder.

Beträffande 2 § i förslaget föreslår utskottet i anledning av vad kammarrätten i denna del erinrat en ändring i förtydligande syfte.

I anslutning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förslag ej kunnat av riksdagen i oförändrat skick bifallas, måtte antaga följande såsom *utskottets förslag* betecknade förslag till

förordning med föreskrifter angående medgivande i vissa fall av undantag från gällande bestämmelser om inkomst- och förmögenhetsskatt m. m.¹⁾

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

1 mom. Därest inkomst eller förmögenhet, som skall tagas till beskattning enligt förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt, eller inkomst, som skall tagas till beskattning enligt förordningen nämnda dag angående bevillning av fast egendom samt av inkomst, tillika är underkastad beskattning i främmande stat, äger Kungl. Maj:t att, till förekommande av eller lindring i en dylik dubbelbeskattning, med den främmande statens regering träffa överenskommelse om fördel-

¹⁾ Vid återgivande av förslagen hava de delar, som hava olika lydelse, kursiverats. Spär-rad kursiv angiver, att kursiveringen är avsedd att bibehållas i författningen.

Kungl. Maj:ts förslag:

ning i beskattningshänseende mellan Sverige och den främmande staten av inkomsten eller förmögenheten eller ock att, under förutsättning av ömsesidighet i tillämpliga hänseenden, förordna, att viss inkomst eller viss förmögenhet eller inkomst eller förmögenhet av visst slag skall helt eller delvis vara fri från taxering här i riket.

2 mom. Under förutsättning av ömsesidighet i tillämpliga hänseenden må Kungl. Maj:t tillika förordna, att för medborgare i främmande stat, vilka författningsenligt äro eller böra vara här i riket mantalsskrivna, skola i fråga om beräkning av det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet samt av den till bevillning beskattningsbara inkomsten ävensom i fråga om inträde av skatteplikt tillämpas samma grunder, som enligt 18 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt samt 12 § 1, 2 och 3 mom. förordningen om bevillning av fast egendom samt av inkomst eller särskilt fastställda motsvarande bestämmelser gälla för här i riket mantalsskriven svensk medborgare.

2 §.

I fall, varom i 1 § 1 mom. förmäles, må Kungl. Maj:t förklara, att inkomst- och förmögenhetsskatt eller kommunal progressivskatt skall av skattskyldig utgöras

Utskottets förslag:

2 mom. Under förutsättning av ömsesidighet i tillämpliga hänseenden må Kungl. Maj:t tillika förordna, såväl att medborgare i främmande stat, vilka författningsenligt äro eller böra vara här i riket mantalsskrivna, skola äga samma rätt till avdrag för försäkringspremier och andra avgifter, som enligt 10 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt och 11 § 2 mom. 4:o d) förordningen angående bevillning av fast egendom samt av inkomst tillkommer här i riket mantalsskriven svensk medborgare, som att för dylika medborgare i främmande stat skola i fråga om beräkning av det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet samt av den till bevillning beskattningsbara inkomsten ävensom i fråga om inträde av skatteplikt tillämpas samma grunder, som enligt 18 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt samt 12 § 1, 2 och 3 mom. förordningen angående bevillning av fast egendom samt av inkomst eller särskilt fastställda motsvarande bestämmelser gälla för här i riket mantalsskriven svensk medborgare.

2 §.

I fall, varom i 1 § 1 mom. förmäles, må Kungl. Maj:t förklara, att inkomst- och förmögenhetsskatt eller kommunal progressivskatt skall av skattskyldig utgöras

Kungl. Maj:ts förslag:

till högre belopp än gällande bestämmelser eljest skulle föranleda, dock att skatten ej må komma att uppgå till *högre procenttal* av det på grundval av överenskommelsen eller förordnandet fastställda beskattningsbara beloppet, än skatten skulle *i genomsnitt* utgjort av det beskattningsbara belopp, som skulle fastställts, om hänsyn ej tagits till överenskommelsen eller förordnandet.

Utskottets förslag:

till högre belopp än gällande bestämmelser eljest skulle föranleda, dock att skatten ej må komma att uppgå till *större del, procentuellt beräknad*, av det på grundval av överenskommelsen eller förordnandet fastställda beskattningsbara beloppet, än skatten skulle utgjort av det beskattningsbara belopp, som skulle fastställts, om hänsyn ej tagits till överenskommelsen eller förordnandet.

3 §.

Överenskommelse med främmande stats regering angående frihet från eller lindring i skatt enligt denna förordning skall upphöra att gälla senast sex månader efter uppsägning.

4 §.

Kungl. Maj:t äger meddela de närmare föreskrifter, som må finnas erforderliga för tillämpning av överenskommelse eller förordnande, varom i 1 och 2 §§ sägs.

Denna förordning träder i kraft å trettionde dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Genom förordningen upphäves 15 § förordningen angående bevilning av fast egendom samt av inkomst.

Stockholm den 20 april 1925.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, Wohlin, Gustaf Nilsson i Kristianstad, Rune, Boman, Borell, Johan Bergman, Månsson i Hagaström, * Jönsson i Boa, Olsson i Ramsta, Johansson i Kullersta, Lithander, Hedlund i Östersund, * Olsson i Golvvasta, Bengtsson i Kullen, Lövgren i Nyborg, * Björnsson, * Heyman, Alexis Björkman * och Svensson i Grindstorp.

ärv arit vid justeringen av betänkandet.

Reservation

av herr *Månsson* i Hagaström.

Bilaga.

Till riksdagens bevillningsutskott.

Genom nådig remiss den 3 innevarande april har Kungl. Maj:t anbefallt kungl. kammarrätten att avgiva och till riksdagens bevillningsutskott överlämna yttrande över ett med Kungl. Maj:ts proposition, nr 209, till riksdagen framlagt förslag till förordning med föreskrifter angående medgivande i vissa fall av undantag från gällande bestämmelser om inkomst- och förmögenhetsskatt m. m.

Det i förevarande proposition innefattade författningsförslaget har kungl. kammarrätten granskat ur skatteteknisk men icke ur statsfinansiell eller handelspolitisk synpunkt; och får kungl. kammarrätten såsom utlåtande i ärendet anföra följande.

Kungl. kammarrätten, som till fullo delar den av tillförordnade chefen för finansdepartementet i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet uttalade uppfattning rörande behovet av en lagstiftning av det slag, som här ifrågasatts, har icke funnit det remitterade författningsförslaget föranleda andra erinringar från kungl. kammarrättens sida än följande.

Den rätt, som enligt 1 § 1 mom. i förslaget skulle tilläggas Kungl. Maj:t att med främmande stat träffa viss överenskommelse rörande utlännings beskattning i Sverige, skulle endast avse utlännings inkomst och förmögenhet men icke utlännings bevilning underkastade fasta egendom i Sverige. Vid sådant förhållande komme fortfarande att erfordras antingen framställningar till riksdagen av det slag, som beträffande skatten för de engelska och franska beskickningshusen i Stockholm innefattas i propositionerna nr 168 år 1917 respektive nr 211 år 1922, eller också en bestämmelse i våra skatteförfattningar av det slag, som föreslås av 1921 års kommunalskattekommitté i 5 § 4 mom. av dess förslag till kommunalskattelag, enligt vilket stadgande Konungen skulle under förutsättning av ömsesidighet kunna medgiva, att främmande stat tillhörig, för dess beskickning eller konsulat i Sverige avsedd fastighet undantoges från beskattning.

Med ifrågavarande erinran har kungl. kammarrätten icke avsett att förorda vare sig den ena eller andra utvägen att ordna frågan om beskattningen av främmande staters beskickningshus i Sverige, utan har endast velat fästa uppmärksamheten vid att berörda spörsmål icke blivit löst genom det nu framlagda författningsförslaget.

Enligt 1 § 2 mom. i förslaget skulle Kungl. Maj:t under förutsättning av ömsesidighet kunna förordna, att i fråga om inträde av skatteplikt samt beräkning av det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet och den till bevilning beskattningsbara inkomsten skola för utlännings, som är eller bör vara här i riket mantalsskriven, gälla samma bestämmelser som för här i riket mantalsskriven svensk medborgare.

Med hänsyn därtill att sådan utlännings icke är såsom en här mantalsskriven svensk medborgare underkastad vare sig inkomst- och förmögenhetsskatt eller bevilning för all sin inkomst skulle man visserligen kunna ifrågasätta, om det kan anses principiellt riktigt att tillerkänna den förre samma förmåner i beskattningsavseende som den senare. Då emellertid syftet med förevarande bestämmelse icke lär kunna vinnas under annan förutsättning

än att det finnes möjlighet för Kungl. Maj:t att, under förutsättning av ömsesidighet tillerkänna viss främmande stats medborgare samma förmåner i beskattningsavseende som svenskarna själva, torde nyss antydda betänklighet böra falla. Därvid kan emellertid å andra sidan ifrågasättas, om icke den Kungl. Maj:t enligt förslaget tillagda befogenheten bör i så måtto fullständigas, att Kungl. Maj:t må kunna tillerkänna viss främmande statsmedborgare, som är eller bör vara här i riket mantalsskriven, samma rätt till avdrag för försäkringspremier och därmed likställda avgifter, som enligt 10 § förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt och 11 § 2 mom. 4:o d) bevillningsförordningen tillkommer svensk medborgare, som är i riket mantalsskriven.

Det krav på ömsesidighet, som förslaget uppställer, finge emellertid under sådana förhållanden givetvis icke drivas så långt, att man fordrade, att svenska medborgare inom vederbörande främmande stats område jämväl erhöle motsvarande skattefrihet för försäkringspremier. Tvärtom skulle en sådan situation kunna tänkas uppkomma, att, därest Kungl. Maj:t icke ägde rätt att meddela viss främmande stats medborgare den förmån, som ligger i här berörda rätt till avdrag för försäkringspremier, detta förhållande skulle kunna bereda Kungl. Maj:t svårighet att förskaffa de svenskar, som äro bosatta inom den främmande statens område, fullt samma förmåner i beskattningshänseende som denna stats egna medborgare.

I fråga om 2 § vill kungl. kammarrätten endast framhålla önskvärdheten av att densamma avfattas på ett sådant sätt, att den tydligare än som nu är fallet ger uttryck för den tankegång, som återfinnes i motiveringen till paragrafen.

Stockholm den 9 april 1925.

På Kungl. Maj:ts och Rikets kammarrätts vägnar:

AXEL ÖSTERGREN.

Knut Kinberg.